

3-1-2550

บทบาทของวิทยาลัยประชากรศาสตร์ในการสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับผู้สูงอายุไทย

ภัสสร ลิมานนท์

Follow this and additional works at: <https://digital.car.chula.ac.th/jdm>

Part of the [Demography, Population, and Ecology Commons](#)

Recommended Citation

ลิมานนท์, ภัสสร (2550) "บทบาทของวิทยาลัยประชากรศาสตร์ในการสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับผู้สูงอายุไทย," *Journal of Demography*. Vol. 23: Iss. 1, Article 1.

Available at: <https://digital.car.chula.ac.th/jdm/vol23/iss1/1>

This Article is brought to you for free and open access by the Chulalongkorn Journal Online (CUJO) at Chula Digital Collections. It has been accepted for inclusion in Journal of Demography by an authorized editor of Chula Digital Collections. For more information, please contact ChulaDC@car.chula.ac.th.

บทบาทของวิทยาลัยประชากรศาสตร์ ในการสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับผู้สูงอายุไทย

ดร.ภัสสร ลิมานนท์*

หลังจากการเฉลิมฉลองอย่างยิ่งใหญ่ตลอดปี พ.ศ.2549 เนื่องในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช เสด็จขึ้นครองสิริราชสมบัติครบ 60 ปี ปี พ.ศ.2550 นับว่าเป็นวาระสำคัญอีกครั้งหนึ่งของพสกนิกรชาวไทยที่จะได้ร่วมกันเฉลิมฉลองวโรกาสอันเป็นมงคลยิ่งที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ จะทรงเจริญพระชนมายุครบ 80 พรรษาในวันที่ 5 ธันวาคม ศกเดียวกัน

วโรกาสอันเป็นมงคลที่จะมาถึงอีกไม่นานนี้ ไม่เพียงแต่ส่งผลให้หน่วยงานทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนทั่วไปต่างได้ร่วมมือกันจัดกิจกรรมหลากหลายเพื่อเป็นการเฉลิมฉลองถวายความจงรักภักดีและแสดงออกถึงความปลื้มปิติอย่างยิ่งเท่านั้น หากแต่ยังได้เป็นโอกาสสำคัญที่กระตุ้นให้สังคมไทยได้เกิดความสนใจเกี่ยวกับผู้สูงอายุในมิติต่างๆ มากขึ้นกว่าที่เป็นมา แม้ว่าการเปลี่ยนแปลงด้านโครงสร้างทางอายุของประชากรได้ทำให้สังคมไทยเปลี่ยนผ่านจากสังคมประชากรเยาว์วัย (Young population) เข้าสู่การเป็นสังคมผู้สูงอายุ (Old age population) และอยู่ในความสนใจของนักประชากรศาสตร์ที่คอยเฝ้าติดตามสถานการณ์ดังกล่าวนี้มานานเกือบสองทศวรรษแล้วก็ตาม

ในช่วงเวลานับตั้งแต่การประกาศนโยบายประชากรประเทศไทยปี พ.ศ.2513 ที่มุ่งควบคุมอัตราการเพิ่มประชากรผ่านโครงการวางแผนครอบครัวโดยสมัครใจจนถึงปัจจุบัน พบว่าทั้งอัตราการเพิ่มประชากรและระดับภาวะเจริญพันธุ์รวม (Total Fertility Rate) หรือจำนวนบุตรโดยเฉลี่ยของสตรีไทยเมื่อสิ้นสุดวัยเจริญพันธุ์ได้ลดลงมาอย่างรวดเร็วจากประมาณ 6.3 คน ในช่วงปี พ.ศ.2507-2508 เหลือประมาณ 1.8 คน ในปี พ.ศ.2549 ซึ่งนับว่าเป็นการลดลงต่ำกว่าระดับการเจริญพันธุ์ทดแทน (Replacement level) อัตราเกิดและภาวะเจริญพันธุ์ที่ลดลงอย่างรวดเร็ว ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในสัดส่วนร้อยละของประชากรวัยเด็ก (อายุ 0-14 ปี) ลดลงอย่างมาก ขณะที่ประชากรวัยแรงงาน (อายุ 15-59 ปี) มีสัดส่วนที่ยังคงเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 55.64 ในปี พ.ศ.2523 เป็นร้อยละ 67.08 ในปี พ.ศ.2552 แต่คาดว่าจะลดลงเหลือร้อยละ 62.05 ในปี พ.ศ.2568 และสัดส่วนผู้สูงอายุ (อายุ 60 ปีขึ้นไป) จะเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 9.43 ในปี พ.ศ.2543 เป็นร้อยละ 14 ในปี พ.ศ.2558 และเพิ่มเป็นร้อยละ 19.99 ในปี พ.ศ.2568 หรืออีกนัยหนึ่งจำนวนผู้สูงอายุจะเพิ่มจาก 6.4 ล้านคนในปัจจุบัน (พ.ศ.2548) เพิ่มจำนวนเป็น 9 ล้านคน ในปี พ.ศ.2558 และเพิ่มเป็น 12.9 ล้านคนในปี พ.ศ.2568 สำหรับอายุขัยเฉลี่ยเมื่อแรกเกิดของประชากรไทยเพิ่มจาก

* ศาสตราจารย์ และผู้อำนวยการวิทยาลัยประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

52 ปี ในปี พ.ศ.2493-2498 เป็นเกือบ 71 ปี ในปี พ.ศ.2543-2548 และคาดว่าจะเพิ่มเป็น 76.8 ปี ในปี พ.ศ.2568-2573 โดยเฉลี่ยพบว่าผู้หญิงมีแนวโน้มที่จะมีอายุขัยเฉลี่ยมากกว่าผู้ชายประมาณ 9 ปี (เกื้อวงศ์บุญสิน 2549, กองทุนประชากรแห่งสหประชาชาติ 2549)

การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางอายุของประชากรในลักษณะดังกล่าวนี้ มีนัยสำคัญอย่างยิ่งต่อการกำหนดแนวนโยบายพัฒนาประเทศ และการกำหนดแผนพัฒนาศักราชภาพและการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชากรแต่ละกลุ่มอายุได้อย่างเหมาะสม เช่นการเพิ่มการลงทุนด้านการศึกษาเพื่อให้ประชากรวัยเด็กได้เติบโตเข้าสู่การเป็นประชากรวัยแรงงานที่มีทักษะและศักยภาพในการทำงานที่สามารถสนองตอบความต้องการของตลาดแรงงาน รวมทั้งการจัดหาระบบสวัสดิการที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุเพื่อให้มีชีวิตบั้นปลายที่มีความสุขตามฐานะและอัตภาพของแต่ละคน

การที่ประเทศจะสามารถกำหนดนโยบายให้สามารถรับมือกับการเปลี่ยนแปลงด้านประชากรไม่ว่าจะเป็นด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และการยกระดับคุณภาพชีวิตประชากรที่เหมาะสมได้นั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะองค์กรภาครัฐ ต้องมีข้อมูลและองค์ความรู้เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงนี้อย่างถูกต้องและเชื่อถือได้ (accurate และ reliable) จากนักประชากรศาสตร์และนักวิจัยในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง

วิทยาลัยประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ชื่อเมื่อแรกก่อตั้งในปี พ.ศ.2509 คือ ศูนย์วิจัยและฝึกอบรมทางประชากร ต่อมาได้รับการยกฐานะเป็นสถาบันประชากรศาสตร์ ตามพระราชกฤษฎีกา ปี พ.ศ.2513 และปรับเปลี่ยนสถานภาพเป็นวิทยาลัยประชากรศาสตร์ ตามพระราชกฤษฎีกา ปี พ.ศ.2541) ในฐานะที่เป็นหน่วยวิจัยแห่งแรกของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยคณาจารย์และนักวิจัยได้มีส่วนร่วมอย่างสำคัญในการเฝ้าติดตาม ศึกษาวิจัย เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อสร้างองค์ความรู้ด้านการเปลี่ยนแปลงสถานการณ์ทางประชากรของประเทศไทย ที่จะนำไปใช้ประโยชน์ทางวิชาการและเพื่อกำหนดนโยบายของประเทศตลอดมา นับตั้งแต่การดำเนินโครงการวิจัย ไพธาราม ในช่วงปี พ.ศ.2507-2510 เพื่อประเมินความต้องการใช้บริการวางแผนครอบครัวของสตรีไทย ที่ผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้ถูกนำไปเป็นข้อมูลส่วนหนึ่งประกอบการตัดสินใจของรัฐบาลในการประกาศใช้นโยบายประชากรเพื่อควบคุมอัตราการเพิ่มประชากรดังกล่าวแล้วข้างต้น

ด้วยเวลาที่ผ่านไปจากจุดเริ่มต้นดังกล่าว ประมาณ 20 ปี นักประชากรศาสตร์ได้พบว่าอัตราเกิดและภาวะเจริญพันธุ์รวมได้ลดลงอย่างมาก พร้อมกับอัตราการตายและอายุขัยเฉลี่ยที่เพิ่มขึ้นส่งผลให้แนวโน้มของสังคมไทยที่จะมีผู้สูงอายุเพิ่มจำนวนขึ้นอย่างรวดเร็วได้มีความชัดเจนยิ่งขึ้นจากสถานการณ์เช่นนี้ทำให้นักประชากรศาสตร์ไทย ซึ่งรวมทั้งอาจารย์และนักวิจัยส่วนหนึ่งของสถาบันประชากรศาสตร์ (ชื่อเรียกขณะนั้น) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้ตระหนักถึงความจำเป็นที่

จะต้องศึกษาติดตามแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงนี้อย่างใกล้ชิด ทั้งนี้เพราะได้มีบทเรียนมากมายจากประเทศต่างๆ ที่ผ่านกระบวนการเปลี่ยนแปลงทางประชากรเข้าสู่การเป็นสังคมผู้สูงอายุก่อนหน้านี้ สังคมไทยมานานพอสมควร ในการแก้ปัญหาต่างๆ อันเป็นผลจากการที่มีผู้สูงอายุเพิ่มจำนวนรวดเร็วเกินไป จากความตระหนักและวิสัยทัศน์ดังกล่าว ทำให้สถาบันประชากรศาสตร์ได้เริ่มการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับผู้สูงอายุเป็นครั้งแรกในปี พ.ศ.2527-2529 คือ โครงการศึกษาผลกระทบทางเศรษฐกิจ สังคม และผู้สูงอายุในประเทศไทย และถัดมาในปีช่วงปี พ.ศ.2532 ก็ได้ดำเนินโครงการศึกษาเปรียบเทียบเรื่องผู้สูงอายุใน 4 ประเทศของเอเชียและการศึกษาผู้สูงอายุในประเทศไทยโดยการสนทนากลุ่ม และจากสองโครงการนี้ งานศึกษาวิจัยด้านผู้สูงอายุที่ดำเนินการโดยอาจารย์และนักวิจัยของหน่วยงานแห่งนี้ จำนวนหลายสิบโครงการจึงได้เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องรวมทั้งได้มีผลการศึกษาวิจัยในรูปของรายงานการวิจัย บทความ สิ่งพิมพ์ต่างๆ จำนวนนับร้อยชิ้น ได้ตีพิมพ์ออกสู่สาธารณะตลอดระยะเวลายาวนานเกือบ 2 ทศวรรษ

จากตัวอย่างสิ่งพิมพ์ เอกสารการวิจัยที่น่าเสนอไว้ทำบทความนี้ เป็นประจักษ์พยานที่เป็นรูปธรรมอย่างชัดเจนว่า วิทยาลัยประชากรศาสตร์ โดยคณาจารย์และนักวิจัยส่วนหนึ่งที่มีความสนใจและพัฒนาตนเองจนเป็นผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับผู้สูงอายุได้มีส่วนร่วมอย่างสำคัญในการพัฒนาองค์ความรู้ที่จะนำไปใช้ประโยชน์ไม่ว่าจะเป็นงานเชิงวิชาการ พื้นฐานการวิจัย และการกำหนดนโยบายของชาติในการจัดทำแผนงานที่ช่วยสร้างเสริมคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุไทยให้อยู่ในระดับมาตรฐานที่ดีพอสมควร

นอกเหนือจากงานวิจัยและสิ่งตีพิมพ์เกี่ยวกับผู้สูงอายุที่วิทยาลัยประชากรศาสตร์ได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่องแล้ว คณาจารย์และนักวิจัยเหล่านี้ยังได้เข้าไปมีบทบาทอย่างสำคัญยิ่งในการเป็นส่วนหนึ่งของคณะกรรมการ คณะกรรมการ ทั้งในระดับประเทศและระหว่างประเทศในการเสนอข้อคิดเห็น คำแนะนำ เพื่อเป็นฐานในการกำหนดนโยบายที่จะให้การดูแลสวัสดิภาพของผู้สูงอายุไทยทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม ภาวะสุขภาพทั้งทางกายและใจ รวมทั้งคุณภาพชีวิตให้ดีที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ และให้ผู้สูงอายุได้รับการยกย่องนับถือจากคนรุ่นหลังในฐานะที่เป็นผู้ผ่านโลกและมีประสบการณ์ชีวิตที่มีคุณค่า แม้ว่าสังคมไทยจะได้มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมากไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ สังคม และความสัมพันธ์ในครอบครัวก็ตาม ดังที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ได้มีพระราชดำรัสต่อนายกรัฐมนตรี คณะรัฐมนตรี ข้าราชการ ประชาชน จำนวนกว่า 2 หมื่นคนในวันที่ 4 ธันวาคม 2549 ที่เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท เพื่อถวายพระพรเนื่องในวันคล้ายวันพระราชสมภพ ณ ศาลาดุสิดาลัย พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน ที่ให้ตระหนักถึงคุณค่าของผู้สูงอายุความตอนหนึ่งว่า

“เดี๋ยวนี้ เอะอะอะไรคนก็เรียกร้องให้รัฐบาลต้องทำโน่น ทำนี่ ขณะที่รัฐบาลก็ไม่ค่อยมีกำลัง เพราะว่ารัฐบาลนี้แก่มาก แต่เมื่อมีคนพูดว่า อายุมากหรือแก่แล้ว ก็อย่าน้อยใจ ขอให้ใช้ข้อได้เปรียบของ

คนแก่คือ ประสพการณ์ มาทำงาน ถ้าคนที่อายุมาก ถ้ารักษาความดี รักษาคุณสมบัติ คุณธรรม ก็ได้เปรียบ คนที่อายุน้อย..... คนที่มีอายุแต่เยาว์ในความคิดไม่เป็นผู้ใหญ่นั้น ทำให้บ้านเมืองล่มจมได้ และคนที่ไม่มี ประสพการณ์ ก็ได้ทำให้บ้านเมืองล่มจมไปเยอะ แต่หากใช้ความมีอายุมากให้เป็นประโยชน์ จิตใจที่มี อายุมาก ที่มีประสพการณ์ มาใช้เป็นประโยชน์ต่อตัวเองและต่อส่วนรวมก็จะช่วยคนอื่นได้มาก..... ถ้าหาก ทุกคนที่มีตำแหน่งสำคัญ ทำด้วยความตั้งใจดี ทำด้วยความซื่อสัตย์สุจริต บ้านเมืองจะผ่านพ้นอันตรายได้ หวังว่าทุกคนที่รู้หน้าที่จะได้ทำตามหน้าที่ อายุ 80 จะได้สบายใจ” (โพสต์ทูเดย์ 5 ธันวาคม 2549)

เอกสารอ้างอิง

- เกื้อ วงศ์บุญสิน สังคม สว. (ผู้สูงวัย). กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2549.
41 หน้า.
- กองทุนประชากรแห่งสหประชาชาติ ภาวะประชากรสูงอายุในประเทศไทย: สภาพการณ์และนโยบาย 2549
กทม. : (ไม่ปรากฏที่พิมพ์) 7 หน้า.
- โพสต์ทูเดย์ “ในหลวงให้กำลังใจชิงแก่” หนังสือพิมพ์รายวัน ประจำวันอังคารที่ 5 ธันวาคม 2549 ปีที่ 4
ฉบับที่ 1398 หน้า 1.

เอกสารสิ่งพิมพ์เกี่ยวกับผู้สูงอายุ
โดยคณาจารย์ นักวิจัย และนิสิต
วิทยาลัยประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เอกสารวิจัย*

No.132/85^{**} Institute of Population Studies and Population and Manpower Planning Division, Office of the National Economic and Social Development Board. The Thai Elderly Population : A Review of Literature and Existing Data. April 1985. 73 p.

No.136/29 สถาบันประชากรศาสตร์และกองวางแผนประชากรและกำลังคน สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. การสัมมนาเรื่อง ผู้สูงอายุในประเทศไทย ณ โรงแรมริเจนท์มารีนา พัทยา วันที่ 3-4 พฤษภาคม 2528. (2529).

No.161/88 Napaporn Chayovan, Malinee Wongsith and Chanpen Saengtienchai. Socio-economic Consequences of the Ageing of the Population in Thailand : Survey Findings. November 1988. 195 p. (ASEAN POPULATION PROGRAMME).

No.165/32 นภาพร ชโยวรรณ, มาลินี วงษ์สิทธิ์ และจันทร์เพ็ญ แสงเทียนฉาย. สรุปผลการวิจัยโครงการวิจัยผลกระทบทางเศรษฐกิจ สังคมและประชากรผู้สูงอายุในประเทศไทย. กุมภาพันธ์ 2532. 53 หน้า.

No.180/33 นภาพร ชโยวรรณ ; โนเดล, จอห์น และศิริวรรณ ศิริบุญ. ประชากรผู้สูงอายุไทย : ลักษณะทางประชากรและสังคมจากแหล่งข้อมูลทางการ. ธันวาคม 2533. 111 หน้า.

No.195/35 นภาพร ชโยวรรณ. การอุปถัมภ์เกื้อหนุนบิดามารดาและทัศนคติเกี่ยวกับผู้สูงอายุของคนหนุ่มสาวไทย. พฤษภาคม 2535. 167 หน้า.

No.196/35 ศิริวรรณ ศิริบุญ. ข้อเท็จจริงและทัศนคติเกี่ยวกับการเลี้ยงดูและการดูแลผู้สูงอายุของคนหนุ่มสาวไทย. มิถุนายน 2535. 198 หน้า.

* เป็นเอกสารวิจัยที่ผลิตโดยสถาบันประชากรศาสตร์ (ก่อนปี พ.ศ.2541) และวิทยาลัยประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ตั้งแต่ปี พ.ศ.2541 เป็นต้นมา) รายการเอกสารสิ่งพิมพ์ที่นำเสนอครั้งนี้อาจไม่ครอบคลุมสิ่งพิมพ์ทั้งหมดอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ เนื่องจากการเก็บรวบรวมข้อมูลอาจมีบางชิ้นตกหล่นจากรายการ

** ลำดับหมายเลขเอกสารวิจัย และปี พ.ศ. ที่ตีพิมพ์

- No.197/35 นภาพร ชัยวรรณ ; โนเดล, จอห์น และศิริวรรณ ศิริบุญ. **ครอบครัวอุปถัมภ์กับขั้นตอนชีวิตของผู้สูงอายุและของบุตร.** มิถุนายน 2535. 34 หน้า.
- No.198/35 นภาพร ชัยวรรณ ; โนเดล, จอห์น และศิริวรรณ ศิริบุญ. **ผลกระทบของการลดภาวะเจริญพันธุ์ต่อระบบครอบครัวอุปถัมภ์ของผู้สูงอายุ : ตัวอย่างประเทศไทย.** มิถุนายน 2535. 50 หน้า.
- No.200/35 ศิริวรรณ ศิริบุญ และมาลินี วงษ์สิทธิ์. **ข้อเท็จจริงและทัศนคติของผู้สูงอายุและคนหนุ่มสาวในกรุงเทพมหานครต่อบทบาททางเศรษฐกิจและสังคมของผู้สูงอายุ.** ตุลาคม 2535. 66 หน้า.
- No.201/35 มาลินี วงษ์สิทธิ์. **ทัศนคติเกี่ยวกับผู้สูงอายุของคนหนุ่มสาวไทย.** ตุลาคม 2535. 39 หน้า.
- No.202/35 ภัสสร ลิมานนท์. **นโยบายสุขภาพและสวัสดิการสำหรับผู้สูงอายุในเอเชีย : บทเรียนสำหรับประเทศไทย.** ตุลาคม 2535. 49 หน้า.
- No.216/37 อรพินท์ บุญนาค. **โครงการศึกษาวิจัยความต้องการของผู้สูงอายุในด้านการทำงานและสวัสดิการ เพื่อจัดตั้งศูนย์บริการจัดหางานให้ผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานคร.** พฤศจิกายน 2537. 65 หน้า.
- No.244/96 Malinee Wongsith, Siriwan Siriboon and Achara Entz. **Community Participation in Providing Care, Services and Activities for Thai Elderly : Preliminary Report.** September 1996. 195 p.
- No.246/39 นภาพร ชัยวรรณ และจอห์น โนเดล. **รายงานการสำรวจสภาวะผู้สูงอายุในประเทศไทย.** ธันวาคม 2539. 251 หน้า.
- No.248/97 Napaporn Chayovan and Knodel, John. **A Report on the Survey of the welfare of the elderly in Thailand.** March 1997. 275 p.
- No.255/40 มาลินี วงษ์สิทธิ์, และคนอื่นๆ. **โครงการการมีส่วนร่วมของชุมชนในการดูแล ให้บริการ และกิจกรรมต่างๆ แก่ผู้สูงอายุ. : ข้อมูลพื้นฐานของชุมชนและผู้สูงอายุ ชุมชนแออัด เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร.** กันยายน 2540. 82 หน้า.
- No.256/40 มาลินี วงษ์สิทธิ์, และคนอื่นๆ. **โครงการการมีส่วนร่วมของชุมชนในการดูแล ให้บริการ และกิจกรรมต่างๆ แก่ผู้สูงอายุ. : ข้อมูลพื้นฐานของชุมชนและผู้สูงอายุ ตำบลยั้งทะลาย อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดสุพรรณบุรี.** กันยายน 2540. 89 หน้า.
- No.257/40 มาลินี วงษ์สิทธิ์, และคนอื่นๆ. **โครงการการมีส่วนร่วมของชุมชนในการดูแล ให้บริการ และกิจกรรมต่างๆ แก่ผู้สูงอายุ. : ข้อมูลพื้นฐานของชุมชนและผู้สูงอายุตำบลแม่สา อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่.** กันยายน 2540. 95 หน้า.

- No.258/40 มาลินี วงษ์สิทธิ์, และคนอื่นๆ. โครงการการมีส่วนร่วมของชุมชนในการดูแลให้บริการและกิจกรรมต่างๆแก่ผู้สูงอายุ. : ข้อมูลพื้นฐานของชุมชนและผู้สูงอายุ ตำบลโคกสี อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น. กันยายน 2540. 86 หน้า.
- No.259/97 Siriwan Siriboon and Malinee Wongsith. The Evaluation on the setting up of the elderly Social Service Center : Quantitative and Qualitative Approaches. December 1997. 117 p.
- No.263/41 มาลินี วงษ์สิทธิ์, ศิริวรรณ ศิริบุญ และอัจฉรา เอ็นซ์. การมีส่วนร่วมของชุมชนในการให้การดูแลให้บริการและกิจกรรมต่างๆ แก่ผู้สูงอายุ. สิงหาคม 2541. 190 หน้า.
- No.264/41 นพวรรณ จงวัฒนา, เกื้อ วงศ์บุญสิน และรุ่งรัตน์ โกววรรณะกุล. แบบแผนการเจ็บป่วยและนโยบายเกี่ยวกับสวัสดิการ การรักษาพยาบาลของผู้สูงอายุในประเทศไทย. กันยายน 2541. 108 หน้า.
- No.265/41 ศิริวรรณ ศิริบุญ และมาลินี วงษ์สิทธิ์. การประเมินผลโครงการนำร่องการจัดตั้งศูนย์บริการทางสังคมสำหรับผู้สูงอายุ : ผลการศึกษาจากข้อมูลเชิงปริมาณและข้อมูลเชิงคุณภาพ. ตุลาคม 2541. 118 หน้า.
- No.266/41 อัจฉรา เอ็นซ์ และปรีชา รุ่งโสภาสกุล. การศึกษาบทบาทของผู้ดูแลผู้สูงอายุกับการดูแลรักษาสุขภาพของผู้สูงอายุไทย. กันยายน 2541. 84 หน้า.
- No.269/41 มาลินี วงษ์สิทธิ์ และศิริวรรณ ศิริบุญ. ครอบครัวและผู้สูงอายุ : ศึกษากรณีกรุงเทพมหานครและจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. ธันวาคม 2541. 135 หน้า.
- No.273/99 Malinee Wongsith and Siriwan Siriboon. Family and the Elderly : Case Study of Bangkok and Phra Nakorn Sri-Ayudhdhaya. January 1999. 119 p.
- No.274/42 นภาพร ชโยวรรณ และ โนเดล, จอห์น. การอยู่อาศัย และการเกื้อหนุนโดยครอบครัวของผู้สูงอายุไทย. กุมภาพันธ์ 2542. 30 หน้า.
- No.277/42 นพวรรณ จงวัฒนา และคนอื่นๆ. ฐานข้อมูลของผู้สูงอายุในประเทศไทย. ธันวาคม 2542. 435 หน้า.
- No.278/42 นพวรรณ จงวัฒนา และคนอื่นๆ. ข้อมูลผู้สูงอายุที่น่าสนใจ. ธันวาคม 2542. 351 หน้า.
- No.280/43 ศิริวรรณ ศิริบุญ. การตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการของผู้สูงอายุ : ศึกษากรณีตัวอย่างการจัดตั้งศูนย์บริการทางสังคมสำหรับผู้สูงอายุ. กุมภาพันธ์ 2543. 100 หน้า.
- No.285/44 มาลินี วงษ์สิทธิ์ และศิริวรรณ ศิริบุญ. ประชาสังคมกับการเกื้อหนุนผู้สูงอายุ. กันยายน 2544. 109 หน้า.

No.286/45 นภาพร ชโยวรรณ และจอห์น โนเดล. **กิจกรรมทางเพศของผู้สูงอายุ : อิทธิพลของอายุ เพศ และสุขภาพ.** มีนาคม 2545. 45 หน้า.

No.297/49 เกื้อ วงศ์บุญสิน และคนอื่นๆ. **โครงการศึกษาวิจัยเพื่อสร้างนวัตกรรมใหม่ (การพัฒนา ประชากรวัยเรียน และวัยแรงงานทั้งในและนอกระบบ เพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคม ผู้สูงอายุของประเทศไทย).** มีนาคม 2549. 348 หน้า.

บทความและเอกสารสิ่งพิมพ์อื่นๆ

ปี 2530-2534 (1987-1991)

Siriwan Siriboon. **Aging in Japanese and Thai Societies.** Population Newsletter No.39, December 1987. Institute of Population Studies, Chulalongkorn University. pp.19-29. (in Thai)

Napaporn Chayovan, John Knodel and Siriwan Siriboon. 1988. **Thailand's Elderly Population : A Demographic and Social Profile Based on Official Statistical Sources.** Population Studies Center of the University of Michigan, Ann Arbor. 94 pages.

Siriwan Siriboon. **Roles and Values of Aging : Perception of Thai Youth in Bangkok.** Journal of Demography. No.1, Volume 3, February, 1988. Institute of Population Studies, Chulalongkorn University. pp.27-55. (in Thai).

John Knodel, Napaporn Chayovan and Siriwan Siriboon. 1991. **Familial Support and the Life Course of Thai Elderly and Their Children.** Population Studies Center of the University of Michigan, Ann Arbor. 36 pages. (Reprint in Aging and Generational Relations Over the life Course. A historical and Cross-Cultural Perspective edited by Tamara K. Hareven Walter de Gruyter. Berlin, 1996).

ปี 2535 (1992)

ชุติภา วรรณกุล. **การเลือกใช้สถานบริการสุขภาพอนามัยของผู้สูงอายุไทย.** สังคมวิทยาฉบับพิเศษ. ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.

รัตนา กฤษณาธาร. **ภาวะสุขภาพและการรักษาพยาบาลผู้สูงอายุไทย.** สังคมวิทยาฉบับพิเศษ. ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.

สิริพร วงศ์ตรี. **กิจกรรมในครัวเรือนของผู้สูงอายุ.** สังคมวิทยาฉบับพิเศษ. ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.

Knodel, J., N. Chayovan and S. Siriboon. "The Familial Support System of Thai Elderly : An Overview." *UNESCAP Asia-Pacific Population Journal* Vol.7, No.3 (September 1992) : 105-126.

Knodel, J., N. Chayovan and S. Siriboon. "Population Aging and the Demand for Hospital Care in Thailand." *Asian and Pacific Population Forum*. Vol.6, No.1, 1992 : 1-4, 21-24.

Knodel, J., N. Chayovan and S. Siriboon. "The Impact of Fertility Decline on Familial Support for the Elderly: An Illustration from Thailand." *Population and Development Review*. Vol.18, No.1, 1992 : 79-103.

Wongsith, Malinee. "Family Care of the Elderly in Thailand" in *Family Care of the Elderly, Social and Cultural Changes*. Jordan I Kosberg ed. Newbury Park : Sage Publication 1992.

ปี 2536 (1993)

จันทร์เพ็ญ แสงเทียนฉาย. "บ้านพักคนชรา : ทางเลือกหนึ่งของการอยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุ." *วารสารประชากรศาสตร์* ปีที่ 9 ฉบับที่ 1 (มีนาคม 2536) : 23-34.

เนาวรัตน์ สุนทรช. "โรคทั่วไปในผู้สูงอายุ." *วารสารประชากรศาสตร์* ปีที่ 9 ฉบับที่ 1 (มีนาคม 2536) : 35-45.

ปี 2537 (1994)

มาลินี วงษ์สิทธิ์ และศิริวรรณ ศิริบุญ. "ศักยภาพของผู้สูงอายุในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ : ข้อมูลจากงานวิจัย." *วารสารประชากรศาสตร์* ปีที่ 10 ฉบับที่ 1. (มีนาคม 2537) : หน้า 43-70.

นันทวัน ใจกล้า. *สภาพความเป็นอยู่ของผู้สูงอายุในสถานสงเคราะห์คนชรา*. สังคมวิทยา มหาวิทยาลัยศิลปากรศึกษาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.

Knodel, J., N. Chayovan and C. Saengtienchai. "Are Thais Deserting Their Elderly Parents? New Evidence from the 1990 Census" *BOLD* 4(3) 1994 : 7-11.

Napaporn Chayovan. "Elderly Women in Thailand: Their Role, Status and Family Supports." *Australian Journal on Ageing* 13(4), November, 1994. pp.182-85.

Siriwan Siriboon and John Knodel. "Thai Elderly Who Do Not Coreside With Their Children." *Journal of Cross-Cultural Gerontology*. Vol.9, No.1 (October 1994) : 21-38. Also printed in Population Studies Center Research Report No.93-24 (May 1993), University of Michigan Ann Arbor.

Wongsith, Malinee, "Thailand" in *International Handbook of Services for the Elderly* Jordan I Kosberg ed. Connecticut : Greenwood Press 1994. (co-author).

ปี 2538 (1995)

นภาพร ชโยวรรณ. **คู่มือนักสำรวจโครงการผู้สูงอายุในประเทศไทย (SWET)**. กรุงเทพฯ : สถาบันประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2538.

นภาพร ชโยวรรณ. "ผู้สูงอายุไทยถูกทอดทิ้งมากขึ้นจริงหรือ" **วารสารประชากรศาสตร์** ปีที่ 11 ฉบับที่ 1. (มีนาคม 2538) : 49-55.

นภาพร ชโยวรรณ และ ศิริวรรณ ศิริบุญ. "ประมวลประเด็นการวิจัยเกี่ยวกับผู้สูงอายุในประเทศไทยด้านสังคมและประชากรศาสตร์." ใน **หนังสือการสัมมนาโครงการศึกษาวิจัยครบวงจรเรื่อง การวิจัยเรื่องผู้สูงอายุในประเทศไทย**, หน้า 83-98. กรุงเทพฯ : งานส่งเสริมการวิจัยและตำรา กองบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล, มิถุนายน 2538.

ศิริวรรณ ศิริบุญ. "ผู้สูงอายุไทยกับศาสนา." **วารสารประชากรศาสตร์** ปีที่ 11 ฉบับที่ 1. (มีนาคม 2538) : หน้า 17-47.

วนิดา นิรมย์. **ปัจจัยที่มีส่วนกำหนดต่อการเป็นผู้สูงอายุที่ยังคุณประโยชน์**. สังคมวิทยา มหาวิทยาลัยมหิดล. สาขาวิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.

ปี 2539 (1996)

มาลินี วงษ์สิทธิ์ ศิริวรรณ ศิริบุญ และอัจฉรา เอ็นซ์. "การมีส่วนร่วมของชุมชนในการดูแล ให้บริการและกิจกรรมต่างๆ แก่ผู้สูงอายุ : ศึกษากรณีการจัดตั้งศูนย์บริการทางสังคมสำหรับผู้สูงอายุ." เอกสารประกอบการประชุมวิชาการประจำปีของสมาคมนักสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย ระหว่างวันที่ 21-22 มีนาคม 2539 ณ โรงแรมปรีณิพาเลข กรุงเทพมหานคร.

มาลินี วงษ์สิทธิ์ ศิริวรรณ ศิริบุญ และอัจฉรา เอ็นซ์. "ศูนย์บริการทางสังคมสำหรับผู้สูงอายุ." **จดหมายข่าวประชากร** ฉบับที่ 55 (เมษายน 2539) : 12-17.

มาลินี วงษ์สิทธิ์ ศิริวรรณ ศิริบุญ และอัจฉรา เอ็นซ์. "ชุมชนกับการดูแลให้บริการ และกิจกรรมต่างๆ แก่ผู้สูงอายุ." ใน **การประชุมวิชาการประชากรศาสตร์แห่งชาติ 2539. ณ ห้องภัตตาคารโรงโรงแรมโซลทวิน ทาวเวอร์ กรุงเทพมหานคร 21-22 พฤศจิกายน 2539**. หน้า 202-230. กรุงเทพฯ : สมาคมนักประชากรไทย, 2539.

เสาวภา พรศิริพงษ์ และคนอื่นๆ. "บริบทนิสัยของผู้สูงอายุ : กรณีศึกษาสถานสงเคราะห์ผู้สูงอายุวาสนะเวศม์และหมู่บ้านในอำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา." **วารสารประชากรศาสตร์** ปีที่ 12 ฉบับที่ 1. (มีนาคม 2539) : 53-70.

ศิริวรรณ ศิริบุญ. "การตอบสนองของชุมชนต่อปัญหาด้านสุขภาพของผู้สูงอายุ." ใน การประชุมวิชาการครบรอบ 20 ปี สังคมศาสตร์การแพทย์และสาธารณสุข เรื่องสังคมศาสตร์สุขภาพและมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ณ โรงแรมเอสดี อเวนิว กรุงเทพมหานคร วันที่ 3-4 ธันวาคม พ.ศ.2539. หน้า 85-113.

Napaporn Chayovan and Siriwan Siriboon. "Familial Support and the Life Course of Thai Elderly and Their Children." In Tamara K. Hareven. Walter de Gruyter (eds.). *Aging and Generational Relations Over the Life Course. A Historical and Cross-Cultural Perspective*, New York, 1996.

ปี 2540 (1997)

ศิริวรรณ ศิริบุญ และบุศริน บางแก้ว. "การมีส่วนร่วมในกิจกรรมชุมชนของผู้สูงอายุ." ใน การประชุมวิชาการประชากรศาสตร์แห่งชาติ 2540. ณ ห้องประชุมชั้น 2 อาคารสถาบัน 3 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 20-21 พฤศจิกายน 2540, หน้า 249-269. กรุงเทพฯ : สมาคมนักประชากรไทย, 2540.

Knodel, J. and N. Chayovan. "Family Support and Living Arrangements of Thai Elderly." A paper presented at the 16th Congress of the International Association of Gerontology, Singapore Satellite Meeting, 17-19 August, 1997. Also printed in *Asia Pacific Journal*, Vol.12, No.4, 1997 : 51-68.

Napaporn Chayovan. "Women and Ageing in Thailand." In Kalyani Mehta (ed.) *Untapped Resources : Women in Ageing Societies Across Asia* Singapore : Times Academic Press. 1997.

Napaporn Chayovan and John Knodel. "Thai Elderly and Their Kin : Availability and Contacts." A paper presented at the International Conference on 'Emerging Policy Issues on Aging in Asia and Research Response' jointly organized by the Institute of Economic and Academia Sinica and Population Studies Center of the University of Michigan, 13-15 January, 1997, Taipei, Taiwan. 1997.

ปี 2541 (1998)

"การสัมมนาครอบครัวและผู้สูงอายุ" *จดหมายข่าวประชากร ฉบับที่ 60* (ธันวาคม 2541) : หน้า 2.

กอบกุล สุดสวัสดิ์. *คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในจังหวัดนครศรีธรรมราช*. สังคมวิทยาฉบับที่ 10 ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.

เกื้อ วงศ์บุญสิน. "ผู้สูงอายุ : ประเด็นสุขภาพอนามัย." *จดหมายข่าวประชากร ฉบับที่ 59* (มิถุนายน 2541) : 1-3.

นิรมล อธิติสกุลชัย. การป่วยด้วยโรคนำบางโรคในผู้สูงอายุไทย. สังคมวิทยาฉบับพิเศษ ภาควิชา สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.

มาลินี วงษ์สิทธิ์ ศิริวรรณ ศิริบุญ และอัจฉรา เอ็นท์. การมีส่วนร่วมของชุมชนในการให้การดูแล ให้บริการและกิจกรรมต่างๆแก่ผู้สูงอายุ. เอกสารวิทยาลัยประชากรศาสตร์ หมายเลข 263/41. สิงหาคม 2541.

ศิริวรรณ ศิริบุญ. "ปัญหาและความต้องการของผู้ดูแลผู้สูงอายุ : ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดพระนครศรีอยุธยา และกรุงเทพมหานคร." ใน การประชุมวิชาการประจำปี 2541 สมาคมพุดชาวิทยาและ เวชศาสตร์ผู้สูงอายุไทย โรงแรมเอสดี อเวนิว กรุงเทพมหานคร. 1-2 ตุลาคม 2541, หน้า 49-72. กรุงเทพฯ : สมาคมพุดชาวิทยาและเวชศาสตร์ผู้สูงอายุไทยร่วมกับสถาบันประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.

ศิริวรรณ ศิริบุญ และมาลินี วงษ์สิทธิ์. การประเมินผลโครงการนำร่องการจัดตั้งศูนย์บริการทาง สังคมสำหรับผู้สูงอายุ : ผลจากการศึกษาข้อมูลเชิงปริมาณและข้อมูลเชิงคุณภาพ. เอกสาร วิทยาลัยประชากรศาสตร์ หมายเลข 265/41. ตุลาคม 2541.

ศิริวรรณ ศิริบุญ. "การดูแลผู้สูงอายุและปัญหาของผู้ดูแล." ใน การประชุมวิชาการประชากรศาสตร์ แห่งชาติ 2541 ณ ห้องประชุมชั้น 2 อาคารสถาบัน 3 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 19-20 พฤศจิกายน 2541, หน้า 244-259. กรุงเทพฯ : สมาคมนักประชากรไทย, 2541.

สุนันทา ศรีศิริ. ความคาดหวังการเกื้อหนุนในยามสูงอายุ จากบุตรของสตรีไทย. สังคมวิทยาฉบับพิเศษ ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.

Chan, Angelique, Napaporn Chayovan, M.C. Chang and Grace Cruz. "Support from Children Versus other Sources in East and Southeast Asia". A paper presented at the Population Association of America 1998 Annual Meeting. The Hyatt Regency Chicago, April 2-4, 1998.

Wongsith, Malinee. "Household Structure and Care for the Elderly in Thailand" in *The Family and Older Person in China, Indonesia and Thailand*. ESCAP Asian Population Student Series No.152 United Nation 1998.

ปี 2542 (1999)

นภาพร ชโยวรรณ และจอห์น โนเดล. การอยู่อาศัยและเกื้อหนุนโดยครอบครัวของผู้สูงอายุ กุมภาพันธุ์ 2542 เอกสารวิทยาลัยหมายเลข 274/42. กรุงเทพมหานคร : วิทยาลัยประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย, 2542.

นภาพร ชโยวรรณ. "ภาวะเศรษฐกิจของผู้สูงอายุไทย : ความแตกต่างระหว่างเพศ." **วารสารประชากรศาสตร์** ปีที่ 15 ฉบับที่ 1. (มีนาคม 2542) : 1-35.

นภาพร ชโยวรรณ. **สถานการณ์ผู้สูงอายุไทยในปัจจุบัน** ในการประชุมวิชาการแห่งชาติว่าด้วยผู้สูงอายุ "ผู้วัยสูงอายุด้วยคุณภาพ" จัดโดย กรมประชาสงเคราะห์ กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม สมาคมพัฒนาวิทยาและเวชศาสตร์ผู้สูงอายุไทย และสมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทย วันที่ 22-24 พฤศจิกายน 2542 ณ โรงแรมปรีณพาลเชส กรุงเทพฯ หน้า 53-92.

ศิริวรรณ ศิริบุญ และมาลินี วงษ์สิทธิ์. "สรุปผลการประเมินการจัดตั้งศูนย์บริการทางสังคมสำหรับผู้สูงอายุ" **วารสารประชากรศาสตร์** ปีที่ 15 ฉบับที่ 1. (มีนาคม 2542) : 51-62.

ศิริวรรณ ศิริบุญ. "การมีส่วนร่วมของชุมชนในการให้การดูแลผู้สูงอายุไทยในชนบท" เอกสารประกอบการประชุมวิชาการเรื่อง **ควีนหลงจากการประชุมไทยศึกษานานาชาติ ครั้งที่ 7 ณ ห้องประชุมสารนิเทศ ชั้น 2 หอประชุมจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 26-27 สิงหาคม 2542. 20 หน้า.**

วลัยพร ศรีสาธิต. **การทำงานบ้านของผู้สูงอายุในโครงการนำร่องของกรมประชาสงเคราะห์. สังคมวิทยา มหาลบัณฑิต ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.**

Knodel, J., N. Chayovan, S. Graiurapong and C. Suraratdecha. **Aging in Thailand : An Overview of Formal and Informal Support, Comparative Study of the Elderly in Asia Research Report No.99-53. Ann Arbor : Population Studies Center, University of Michigan. 1999.**

Malinee Wongsith and Siriwan Siriboon. **Household Structure and Care for the Elderly in Thailand. In Economic and Social Commission for Asia and the Pacific, United Nations. The Family and Older Persons in China, Indonesia and Thailand. Asian Population Studies No.152. New York, pp.97-150. 1999.**

Napaporn Chayovan. "Economic Contribution of Older Women in Thailand." A paper prepared for an **International Conference on Women's Health-The Nation's Gain : with a Special Focus on Older Women in Asia** Organized by the KK Women's and Children's Hospital and the Tsao Foundation, Singapore, July 5-7, 1999.

Napaporn Chayovan. "Economic Well-Being of Thai Elderly : Gender Differences." A paper prepared for an **International Conference on Women's Health-The Nation's Gain : with a Special Focus on Older Women in Asia. Organized by the KK Women's and Children's Hospital and the Tsao Foundation, Singapore, July 5-7, 1999.**

Napaporn Chayovan. "Thailand Country Report : The Situation of Thai Elderly." A paper prepared for the **Regional Conference on Ageing : Bridging the Generations Toward the Society for All Ages** Organized by JOICFP, Tokyo, Japan, July 6-9, 1999.

Ofstedal, Mary Beth, John Knodel and Napaporn Chayovan. **Intergenerational Support and Gender : A Comparison of Four Asian Countries.** Comparative Study of the Elderly in Asia Research Report No.99-54. Population Studies Center, University of Michigan. Also appeared in the Southeast Asian Journal of Social Science, Vol.27, No.2, 1999 : 21-42.

Siriwan Siriboon. "Community Participation in Providing Care for Elderly in Rural Thailand." Paper presented at the **7th International Conference on Thai Studies.** Universiteit van Amsterdam. The Netherlands. July 5-8, 1999. 17 pages.

ปี 2543 (2000)

ธนพรรณ สิริสุนทร. "ทำความเข้าใจผู้สูงอายุวัยไทยในปี 2000." **จดหมายข่าวประชากร ฉบับที่ 63** (มกราคม - มิถุนายน 2543) : 1-2, 6-7.

นภาพร ชโยวรรณ และแซกซารี ซิมเมอร์. "สุขภาพกับการจัดการทางสังคมของบิดามารดาสูงอายุในประเทศไทย : บุตรอยู่ที่ไหนและทำอะไรกันอยู่" วารสารพุดผาวิทยาและเวชศาสตร์ผู้สูงอายุ ปีที่ 1 ฉบับที่ 2 (เมษายน-มิถุนายน) 2543 หน้า 24-41.

นภาพร ชโยวรรณ. "ภาวะเศรษฐกิจของผู้สูงอายุไทย: ความแตกต่างระหว่างเพศ" วารสารประชากรศาสตร์ ปีที่ 15 ฉบับที่ 1 เดือนมีนาคม หน้า 1-35.

เพชรนรา สุขเลี้ยง. **ภาวะการเจ็บป่วยและค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลของประชากรอายุ 50 ปีและมากกว่า.** ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาประชากรศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.

สุทธิชัย จิตะพันธ์กุล, ศศิพัฒน์ ยอดเพชร, มัทนา พนานิรามัย, มาลินี วงษ์สิทธิ์, กรองจิต วาทีสาธกกิจ สิรินทร ฉันทศิริกาญจน์, เพ็ญจันทร์ ประดับมุข และนวลอนันต์ ตันติเกตุ. **ภาพลักษณ์ของประชากรสูงอายุและระบบสวัสดิการและบริการในทศวรรษหน้า.** กรุงเทพมหานคร : สาขาวิชาเวชศาสตร์ผู้สูงอายุและพุดผาวิทยา ภาควิชาอายุรศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.

สุภาพร ขำช้าง. **ปัจจัยที่มีผลต่อโอกาสในการแสดงบทบาทคาดหวังของผู้สูงอายุในครอบครัว : ศึกษากรณีเขตอำเภอวัดโบสถ์ จังหวัดพิษณุโลก.** สังคมวิทยามหาบัณฑิต ภาควิชาสังคมวิทยาและมนุษยวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.

Knodel, John, Napaporn Chayovan, Siriwan Graisurapong and Chutima Suraratdecha. **Ageing in Thailand : An Overview of Formal and Informal Support, Ageing in Asia-Pacific Region Issues, policies and future trends** edited by David R. Phillips, London : Routledge, pp. 243-266, 2000.

Malinee Wongsith and Siriwan Siriboon. **Family Care of the Elderly in Thailand.** Paper presented at the meeting on Family and the Elderly at the University of Singapore. February, 2000. 33 pages.

Napaporn Chayovan. "Thailand's structure change and policy implications for old age economic support : a new challenge " Paper presented at **IUSSP / Asian Population Network Workshop on Age Structural Transitions and Policy Implications,** Phuket, Thailand, November 8-10, 2000.

Prachuamon, Vipap and Napaporn Chayovan. **Consequences of Low Fertility and Policy Responses in Thailand.** In **Low Fertility and Policy Responses to Issues of Aging and Welfare.** Seoul : KIHASA and UNFPA, 2000.

Siriwan Siriboon and Bussarin Bangaew. **Elderly's Health Status and their Needs For Health Care.** *Rusameelae Journal.* Songklanakarin University, Pattanee Campus. No.3. Volume 20. September-December 2000. pp.1-18. (in Thai).

ปี 2544 (2001)

จันทร์เพ็ญ แสงเทียนฉาย และคนอื่นๆ. "ความสัมพันธ์ระหว่างการช่วยเหลือเกื้อหนุนในครอบครัวกับความสุขทางใจของผู้สูงอายุไทย" **วารสารประชากรศาสตร์ ปีที่ 17 ฉบับที่ 2 (กันยายน 2544) : 1-18.**

दनัย ทิพยกนก. **ภาวะสุขภาพทางใจของผู้สูงอายุ.** ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาประชากรศาสตร์) บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544.

ดาราวรรณ เจียมเพิ่มพูน และคนอื่นๆ. **การวิจัยผู้สูงอายุในประเทศไทย : นามานุกรมหน่วยงานส่งเสริมและฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ผู้สูงอายุ.** กรุงเทพฯ : กองบริหารการวิจัย มหาวิทยาลัยมหิดล, 2544.

นภาพร ชโยวรรณ. **"ประชากรสูงอายุไทย"** ในรายงานฉบับสมบูรณ์โครงการ **"ผู้สูงอายุในประเทศไทย"** รายงานการทบทวนองค์ความรู้และสถานการณ์ในปัจจุบัน ตลอดจนข้อเสนอแนะทางนโยบายและการวิจัย บรรณาธิการ โดย สุทธิชัย จิตะพันธ์กุล นภาพร ชโยวรรณ และศศิพัฒน์ ยอดเพชร สนับสนุนโดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย 2544.

Drafting Committee of the Second National Plan for Older Person. **The Second National Plan for Older Persons (2001-2021) : Thailand.** Bangkok : The National Commission on the Elderly, 2001.

Knodel, John and Napapom Chayovan. "Sexual activity among older Thais: The influence of age, gender and health. " **Journal of Cross-Cultural Gerontology** 16, 2 (June 2001) : 173-200.

Siriwan Siriboon. **Elderly Care-givers in Sutthichai Jittapunkul, Napaporn Chayovan and Sasipat Yodpetch. Thai Elderly : Situation, Planing and Policy Advocacy.** Thailand Research Fund 2001. pp 6-27 (in Thai)

Siriwan Siriboon. **Thai Elderly : Living longer or suffering longer.** Paper presented at the National Congress of Gerontology. The meeting was held at Tawanna Ramada Hotel during 28-30 November, 2001. 13 pages (in Thai). (Reprint in *Journal of Gerontology and Geriatric Medicine.* 2 : 22-34, 2001. Thai Society of Gerontology and Geriatric Medicine. (in Thai).

ปี 2545 (2002)

คณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานผู้สูงอายุแห่งชาติ. **แผนผู้สูงอายุแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2545-2564).** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2545. 65 หน้า.

นภาพร ชโยวรรณ และคนอื่นๆ. **ผู้สูงอายุในประเทศไทย : รายงานการทบทวนองค์ความรู้และสถานการณ์ในปัจจุบัน ตลอดจนข้อเสนอแนะทางนโยบายและการวิจัย.** กรุงเทพฯ : สาขาวิชาเวชศาสตร์ผู้สูงอายุ ภาควิชาอายุรศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545.

นภาพร ชโยวรรณ และจอห์น โนเดล. **กิจกรรมทางเพศของคนสูงอายุไทย : อิทธิพลของอายุ เพศ และสุขภาพ** เอกสารสถาบันหมายเลข 286/45 วิทยาลัยประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรุงเทพฯ, 2545.

นภาพร ชโยวรรณ, "เพศสัมพันธ์ในผู้สูงอายุไทย" **วารสารพฒนาวิทยาและเวชศาสตร์ผู้สูงอายุ** ปีที่ 3 ฉบับที่ 2 (เมษายน-มิถุนายน) 2545. หน้า 25-42. เสนอในการประชุมวิชาการ เรื่องเพศสัมพันธ์ในผู้สูงอายุ จัดโดย สมาคมพฒนาวิทยาและเวชศาสตร์ผู้สูงอายุไทย วันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2545 โรงแรมตะวันนา รามาดา กรุงเทพฯ, 2545.

มาลินี วงษ์สิทธิ์. "ชุมชนและผู้สูงอายุ." ใน **ผู้สูงอายุในประเทศไทย รายงานการทบทวนองค์ความรู้และสถานการณ์ในปัจจุบัน ตลอดจนข้อเสนอแนะทางนโยบายและการวิจัย.** สุทธิชัย จิตะพันธ์กุล นภาพร ชโยวรรณ และศศิพัฒน์ ยอดเพชร บรรณาธิการ. สนับสนุนการศึกษาโดย สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ตุลาคม 2545.

Biddlecom, Ann, Napaporn Chayovan and Mary Beth Ofstedal. "Chapter 6 : Intergenerational Support and Transfers" in **The Well-Being of the Elderly in Asia : A Four-Country Comparative Study**, edited by Albert I. Hermalin, Ann Arbor : The University of Michigan Press, pp.185-230. 2002.

Jittapunkul, Sutthichai, Napaporn Chayovan, and Jiraporn Kespichhayawatthana. "Chapter 3 : National Policies and Long Term Care of Elderly in Thailand" in **Ageing and Long-Term Care : National Policies in the Asia Pacific**, edited by David R. Phillips and Alfred C. M. Chan, Singapore : Institute of Southeast Asia Studies, pp.181-213. 2002.

Napaporn Chayovan, et al. **Ageing in Thailand : 2001 Key Issues and New Challenge**. Bangkok : The Preparatory Committee for the Second World Assembly on Ageing, The National Commission on the Elderly, 2002.

Ofstedal, Mary Beth, Angelique Chan, Napaporn Chayovan, Yi-Li Chuang, Aurora Perez, Kalyani Mehta and Albert I. Hermalin. "Chapter 3 : Policies and Programs in Place and under Development" in **The Well-Being of the Elderly in Asia : A Four-Country Comparative Study**, edited by Albert I. Hermalin, Ann Arbor : The University of Michigan Press, pp.65-99. 2002.

Praphan Kitisin and Kua Wongboonsin. "Community Health Care for Older Persons in the Bangkok Metropolitan Area." In **Proceedings of a WHO international meeting, Bangkok, Thailand, 10-12 July 2001**, pp.88-99. Kobe : WHO Kobe Centre, 2002.

Sobieszczyk, Teresa, John Knodel and Napaporn Chayovan. **Gender and Well-Being among the Elderly : Evidence from Thailand**, PSC Research report 02-531, December, 2002.

ปี 2546 (2003)

มาลินี วงษ์สิทธิ์. "การดูแลสุขภาพและคุณภาพของการบริการด้านอนามัยเจริญพันธุ์" **วารสารประชากรศาสตร์** ปีที่ 19 ฉบับที่ 2 กันยายน 2546.

Napaporn Chayovan, et al. "Gender and Well-Being among the Elderly : Evidence from Thailand" **Ageing & Society** 23, 6 (2003) : 701-735.

Napaporn Chayovan, et al. "Intergenerational support and transfer." in A.I. Hermalin, ed., **The Well-Being of the Elderly in Asia : A Four-Country Comparative Study**, pp 185-229 Ann Arbor : The University of Michigan Press, 2003.

ปี 2547 (2004)

เกื้อ วงศ์บุญสิน. "ประชากรผู้สูงอายุ: ปัญหาที่ท้าทาย" เอกสารประกอบการประชุม ในการประชุม เรื่อง "ผู้สูงอายุ : ชุมทรัพย์ทางปัญญา" จัดโดย สำนักส่งเสริมและพิทักษ์ผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ร่วมกับ สมาคมพุดตาวินิจฉัยและเวชศาสตร์ผู้สูงอายุไทย และ สมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยฯ ระหว่างวันที่ 4-6 สิงหาคม 2547 ณ ศูนย์ประชุม สถาบันวิจัยจุฬาภรณ์ กทม. หน้า 94-112.

ศรีเมือง พลังฤทธิ์. การพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุโดยตนเอง ครอบครัว และชุมชน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. ศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2547.

ปี 2548 (2005)

นภาพร ชโยวรรณ. "กลุ่มผู้สูงอายุที่เปราะบางในประเทศไทย" วารสารประชากรศาสตร์ ปีที่ 21 ฉบับที่ 1. (มีนาคม 2548) : 1-24.

วิพรรณ ประจวบเหมาะ, นิพนธ์ เทพวัลย์, มาลินี วงษ์สิทธิ์. 2548. รายงานการวิจัยโครงการติดตามประเมินผลการดำเนินการตามแผนผู้สูงอายุแห่งชาติ ฉบับที่ 2 และการสังเคราะห์ข้อมูลเพื่อการพัฒนา นโยบายและแผน : พัฒนาระบบกลไกในการติดตามประเมินผลและการพัฒนา คู่มือดัชนี. กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.

วิภาวี เขี่ยมวรรณ และอัจฉรา เอ็นซ์. "ผู้สูงอายุในพุทธศาสนาและวัฒนธรรมไทย" วารสารประชากรศาสตร์ ปีที่ 21 ฉบับที่ 2. (กันยายน 2548) : 67-83.

Knodel, John, Napaporn Chayovan, Preeya Mithranon, Pattama Amornsirisomboon, and Supporn Arunsombat Thailand's Older Population : Social and Economic Support as Assessed in 2002, PSC Research Report No.05-471, Population Studies Center, The Institute for Social Research, University of Michigan, 2005.

ปี 2549 (2006)

เกื้อ วงศ์บุญสิน. สังคม สว. (ผู้สูงอายุ). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2549.